

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilman

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

13. Quomodo Rex Antiochus ob prophanat[um] & spoliatum templum
Hierosolymitanum, variis malis ac doloribus afflictus, miserrima morte
interiit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](#)

Ilibr. I. Machabaeorum cap. 1. 2. & 6. Rex Antiochus ob prophanatum & spoliatum templum Hierosolymitanum, varijs malis ac doloribus afflictus miserrima morte interit, & representat quandam imaginem nostrorum infelicium temporum.

CAP. XIII.

Antiochus, postquam percussit Aegyptum, adscendit Hierosolymam. Et intravit in sanctuarium cum superbia: & accepit altare aureum, & candelabrum luminis, & vniuersa vasa eius, & mensam propositionis: & libatoria, & phialas, & mortariola aurea, & velum, & coronas, & ornamentum aureum quod in facie templi erat: & comminuit omnia. Et accepit aurum & argentum, & vasa concupiscentia: & accepit thesauros occultos, quos inuenit: & sublati omnibus, abiit in terram suam, &c. Et post duos annos dierum misit rex principem tributorum in ciuitates Iuda. Et locutus est ad eos verba pacifica in deo: & crediderunt ei. Et irruit super ciuitatem repente, & percussit eam plaga magna. Et accepit spolia ciuitatis. Et posuerunt illic gentem peccatricem viros iniquos, & convaluerunt in ea. Et posuerunt arma, & escas, & congregaverunt spolia Ierusalem, & reposuerunt illas: & facti sunt in laquem umagnum. Et factum est hoc ad insidias sanctificationi, & in diabolum malum in Israel: Et effuderunt sanguinem innocentem per circuitum sanctificationis.

524 COLLATION SACRAE
tionis, & contaminauerunt sanctificationem.
Et fugerunt habitatores Ierusalem proper-
cos, & facta est habitatio exterorum, & facta
est extera semini suo, & nati eius reliquerunt
ea. Sanctificatio eius desolata est, sicut solita-
do, dies festi eius conuersi sunt in luctum, sibi
batha eius in opprobrium, honores eius in tu-
hilum. Secundum gloriam eius multiplicata
est ignominia eius: & sublimitas eius conuicta
est in luctum. Et scriptis Rex Antiochus omni-
regno suo, ut esset omnis populus, unus & re-
linqueret unusquisque legem suam, & conser-
verunt omnes gentes secundum verbum regis
Antiochi. Et multi ex Israel consenserunt
& sacrificauerunt idolis, & coinquinaverunt
sabbathum. Et misit rex Antiochus liberos per
manus nunciorum in Ierusalem, & in omniis
ciuitates Iudee, ut sequerentur leges gentium
terræ. Et prohiberent holocausta & sacrificia,
& placationis fieri in templo Dei, & prohibe-
ret celebrari sabbathum & dies solemnies Eius;
sit coinquinari sancta, & sanctu populum Iude-
ael. Et iussit relinquere filios suos incircu-
citos & coinquinari animas eorum in omni-
bus immunditijs, & abominationibus, ita ut
obliuiscerentur legem, & immutarent omnes
iustificationes Dei. Et quicunq; non fecissent
secundum verbum regis Antiochi, moretur.
Secundum omnia verba haec scripti omni-
regno suo, & præposuit principes populo, qui

huc fieri cogerent. Et quicunq; obseruabat legem Domini, secundum edictum regis trucidabant eū. Et mulieres, que circumcidebant filios hos, trucidabātur. Et multi de populo Israel definiuerunt apud se, vt non manducarent immunda: & elegerunt magis mori, quam cibis coquinari immundis: & auerunt infringe te legem Dei sanctam, & trucidati sunt. Porro Mathathias, cum sollicitaretur vt faceret iussum regis, promittereturque illi amicitia regis, aurique & argenti munere multa, respondit magna voce: Etsi omnes regi Antiocho obedirent, vt discedant vnuſquisque à seruitute Legis patrum suorum, & consentiant mandatis eius; ego & filii mei, & fratres mei obediemus Legi patrum nostrorum. Propitius sit nobis D E V S: non est nobis vtile, relinquere Legem, & iustitias Dei. Non audiemus verba regis Antiochi, nec sacrificabimus transgredientes Legis nostrae mandata, vt eamus altera via. Omnis qui zelū habet Legis, statuens testamentū, exeat post me. Et fugit ipse, & filii eius in montes, & reliquerunt quæcūq; habebant in ciuitate. Tūc descēderunt multi, querentes iudicium & iustitiam, in desertum: & sederūt ibi ipsi, & filii eius & mulieres eorum, & pecora eorū: quoniam inundauerunt super eos mala. Congregati deinde sunt ad Mathathiā omnes voluntarij in Lege: & omnes qui fugiebant à mala, additi sunt adeos, & facti sunt illis ad firmamen-

526 COLLATION. SACRAMENTUM. Et collegerunt exercitum, & percusserunt peccatores in ira sua, & viros iniquos in indignatione sua: & cæteri fugerunt ad nationes, ut euaderent. Et circumui Mathathias & amici eius, & destruxerunt aras: & circumcididerunt pueros in circuncisios, quoquoniam uenerunt in filiis Israel in fortitudine. Et persecuti sunt filios superbie: & prosperum opus in manibus eorum: Et obtinuerunt Legem de manibus gentium, & de manibus regum, & non dederunt cornu peccatori. Et appropinquauerunt dies Mathathiae moriendi, & dixi filiis suis: Nunc confortata est superbia, & castigatio, & tempus euersionis, & ira indignationis. Nunc ergo, ô filij, æmulatores estote Legis, & date animas vestras pro testamento patrum vestrorum. Et memento operum patrum, quæ fecerunt in generationibus suis: & accipietis gloriam magnam, & nomen aeternum. Abraham nonne in tentatione inventus est fidelis, & reputatum est ei ad insitiantilem sep in tempore angustiae suæ custodiuimus datum: & factus est dominus Aegypti. Phinees pater noster zelando zelum Dei, accepit testamentum sacerdotij æterni. Iesus dum impleuit verbū, factus est dux in Israel. Caleb dum testificatur in Ecclesia, accepit hereditatem. David in sua misericordia consecutus est sedem regni in sæcula. Elias dum zelat zelum Legis, receptus est in cælum. Annanias, & Azarias,

R.A.R.
& percul-
os iniquos
unt ad na-
Mathathias
& cin-
or quoniam
udine. Is-
speratus est
ant Legion
s regum &
appropri-
di, & dixi
rbia, & co-
a indig-
ctio Lo-
mento pa-
perum pa-
bus suis. &
men atter-
e inuenit
litiam lo-
diuit mā-
ypti. Phi-
ei, accep-
VS dom-
rael. Caleb
hæredita-
secutus eñ
lat zelum
nias, & A-
zarias,

Elias, & Misael, credentes liberati sunt de
summa. Daniel in sua simplicitate liberatus
est de ore leonum. Et ita cogitate per genera-
tionem & generationē: quia omnes, qui spe-
nit in eum, non infirmantur. Et à verbis viri
peccatoris ne timueritis: quia gloria eius, ster-
cus & vermis est. Hodie extollitur, & cras non
inuenientur: quia conuersus est in terram su-
am, & cogitatio eius periit. Porro, Antio-
chus ille sacerorum omnium prophanator ac
dilector, cum de Iudeorum victoria & suo
rum strage cognouisset, (1. Macha. 6.) (vide ob-
secro, eti seram, seriam tamen Dei vindicis
vitiationem) expauit, & commotus est valde, &
decidit in lectum, & incidit in languorem p̄a-
stisititia, quia nō est factum ei sicut cogitabat.
Era illuc per dies multos: quia renouata est
in eo tristitia magna, & arbitratus est se mori.
Evocauit omnes amicos suos, & dixit illis:
Recensit somnus ab oculis meis, & concidi &
cor mihi p̄a sollicitudine: Et dixi in corde
meo: In quantam tribulationem deueni, & in
quorū fluebat tristitia, in qua nunc sum: qui iu-
cundus eram, & dilectus in potestate mea?
Nunc verò reminiscor malorum quæ feci in
Ierosalem, vnde & abstuli omnia spolia aurea
& argentea, quæ erant in ea, & misi auferre ha-
bitantes Iudeam, sine causa. Cognoui ergo,
quia proprieat̄ inuenierunt me mala ista: &
et p̄cepto tristitia magna in terra aliena. Quo-
modo

528 COLLATION. SACRARI
modo antem & quam scda & horrendam morte perierit, plenius refertur lib. 2. Machabozor cap. 9. Cum enim elatus ira, arbitrabatur iuriam illorum qui se fugauerant, pollein Iudeos retorquere, iussit agitari currum suum, sine intermissione agens iter, caelesti cum iudeo perurgente, eò quod ita superbè locutus est se venturum Hierosolymam, & congenitum sepulchri Iudeorum eam facturum. Sed quando vniuersa conspicit Dominus Deus Israeli, percussit eum insanibili & inuisibili plaga. Vnde enim finiuit hunc sermonem, apprehendens eum dolor dirus viscerum, & amara intentione tormenta: Et quidem satis iuste, quippe qui multis & nouis cruciatibus aliorum tentat, licet ille nullo modo à sua malitia cessaret. Super hoc autem superbia repletus, ignem spirans animo in Iudeos, & praetextus accelerari negotium, contigit illum in petu euntem de curru cadere, & graui corporis collisione membra vexari. Iisque, qui super humanum modum superbia repleta, montium altitudines in statera appendebatur, manifesta Dei virtutem in semetippe contestans: ita ut de corpore impij vermes exsuffrarent, ac viuentes in doloribus carnes crustas grauaretur. Et qui paulo antea sidera

contingere se arbitrabatur, eum nemo poterat
propter intolerantiam fœtoris portare. Hinc
igitur cœpit ex graui superbia deductus, ad ag-
monem sui venire, diuina ammonitus pla-
gi, per momenta singula doloribus suis aug-
mentata capientibus. Et cum nec ipse iam fœtorē
hunc ferre posset, ita ait: Iustum est subditum
eße Deo, & mortalem non paria Deo sentire.
Orabat autem hic scelestus dominum, à quo
non esset misericordiam consecuturus, & ci-
uitatem, ad quam festinans veniebar, ut eam
ad solum deduceret, ac sepulchrum coagosto-
rum saceret, nunc optar liberam reddere: &
Iudeos, quos nec sepultura quidem se dignos
habicurum, sed aubus ac feris diripiendos tra-
ducatur, & cum parvulis exterminaturum
dixerat, æquales nunc Atheniensibus factu-
rum pollicetur: templum etiam sanctū, quod
pius expoliauerat, optimis donis ornatu-
rum, & sancta vasa multiplicaturū, & pertinen-
tes ad sacrificia sumptus de redditibus suis præ-
staturum: Super hæc & Iudeum se futurum,
& omnaem locum terræ perambulaturum, &
predicaturum Dei potestatem. Sed non
tessantibus doloribus (superuenerat enim in-
eum iustum Dei iudicium) commendat fili-
um suum Iudeis. Igitur homicida & blasphem-
us pessimè percussus, & ut ipse alios tracta-
uerat, peregrè in montibus, miserabiliter obitu
vita functus est. Quod autem poenitentia
ductus

330 COLLATION. SACRAR.
ductus misericordiam non sit consecutus, ius rationem reddit Lyranus, (in cap. 9. lib. 1.
Mach.) nempe pœnitentiam eius nō fuisse ve-
ram: non enim fuit propter offendam Dic, sed
tantum propter euasionem corporalis flagelli,
li, eoque non fuit misericordiam consecuta,
nec in culpæ, nec in pœna remissione.

*Ex lib. 1. Machabæorum cap. 9. Alcimus precipi-
destrui muros domus sancti interioris, admirans
plagare repente diuinitus percutitur.*

CAP. XIV.

Anno centesimo quinquagesima tertio,
mensē secūdo, precepit Alcimus destrui
muros domus sanctæ interioris, & destrui o-
pera prophetarum: & cœpit destruere. In tem-
pore illo percussus est Alcimus: & impedit
sunt opera illius: & occulsum est os eius. &
dissolutum est paralyssi, nec ultra potuit loqui
verbum & mandare de domo sua. Et mortua
est Alcimus in tempore illo cum tormento
magno.

*Ex libr. 2. Machabæorum cap. 3. Heliodorus mil-
ia rapiendos templi thesauros, sacerdotibus Deum
invocantibus, diuinitus flagellatur, rufusque &
summi sacerdotis precibus liberatur.*

CAP. XV

CVM sancta ciuitas habitaretur in omni
pace, leges autem adhuc optimè culte-
rentur propter Onie Pontificis dispositionem
& pietatem, & animos odio habentes mala-